

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
nová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó följelölések intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl

Adókiivetés.

Pécs, 1899. április 27.

Keserves munka folyik a torony alatt: az adókiivető bizottság fáradozik a polgárok jövedelmének három évre való megadóztatásán. Nap-nap után más kereseti ágakhoz tartozó polgárok jelennek meg a tisztelt bizottság színe előtt s folyton ismétlődnek ugyanazok az épületeseknek éppen nem mondható jelenetek. Először is a kincstár képviselője és az adózó polgárok iparkodnak egymást kapacitálni s ha ez nem sikerül, közös erővel, de ellentétes irányzattal vetik magukat a bizottság kapacitálására: amaz a kincstár érdekeinek hangoztatásával bizonyítani iparkodik, hogy az illető „adóalanyának“ a valóságban bizonynyára sokkal több a jövedelme, mint a mennyit a kincstár képviselője adóalapul megállapíttatni proponál, az adózók pedig azzal érvelnek, hogy a rossz üzletmenet miatt az adózásnak eddigi mértéke is túl magas rájuk nézve, megbénítja egész tevékenységüket, mert már az adóalapot támadja meg.

Es csodálatos módon konstatálnunk kell, hogy mind a kettőnek igaza van, mert ha csak a jövedelem kipuhatólását vesszük figyelembe, tekintet nélkül arra, hogy milyen összegű adóteher kivetését vonja az maga után, a kincstári képviselőnek rendszerint igaza van, mert a megállapítani javasolt jövedelem összege többnyire olyan, hogy abból nemcsak adót

fizetni, de még megélni sem lehetne, tehát a tényleges jövedelemnek okvetlenül magasabbnak kell lennie; de viszont az adózóknak is igazuk van akkor, a mikor az adókiivetésnél a fősúlyt nem a megállapítandó jövedelem abszolút összegére, hanem az adóalapul vett jövedelem-összeg után viselendő adóteher nagyságára kívánják helyeztetni.

Mert az tény, hogy a mikor pl. a kincstári képviselő egy kisebb forgalommal bíró kereskedő, iparos vagy ügyvéd jövedelmét 500 frtra taksálja, bizvást érvelhet azzal, hogy a tényleges jövedelmet nem túlozta, hisz 500 frtból manapság egy polgári család meg sem élhetne, a valóságos jövedelemnek tehát magasabbnak kell lennie; de hát nincs-e viszont teljesen igaza annak a szerényebb kereseti viszonyok között élő iparosnak, kereskedőnek, ügyvédnek, mikor azt vitatja, hogy az 500 frtos adóalap megállapítása rá nézve elviselhetetlen terhet ró, mert ha a 10%-os egyenes kereseti adóhoz még hozzávesszük az általános jövedelmi pótdadót, az állami adó arányában szedendő községi adókat, bizvást elmondhatjuk, hogy az adóalapul vett jövedelmi összegnek legalább 20%-ka rámegegy a közterhekre, vagyis 500 frt adóalap után fizet 100 frt adót.

Nos hát mindezekből az az üdvösséges tanulság, amit különben már kormányaink is elismertek régen, hogy mostani adózási rendszerünk a legnagyobb mértékben igazságtalan, mert éppen azzal, hogy

ugyanazt az adóztatási kulcsot alkalmazza a legkisebb ekziszcenciák keresetforrásaira, amely szerint a legnagyobb jövedelmeket is megadóztatja, a teherviselési képességgel arányban éppen nem álló módon osztja föl a viselendő terhet az adózó polgárok között. Mert, hogy a fönti példát tovább fűzzük, van-e abban arány, ha a tényleg 500 frtnál nagyobb jövedelemmel nem bíró, tehát a szó szoros értelmében nyomorgó iparostól az állam csak a 10%-os egyenes adó címén 50 forintot von el, az 5000 frt jövedelemmel bíró gyárostól pedig csak 500 frtot igényel?

Az igazságos adóztatási rendszer alapelvét az képezi, hogy senkinek az ekziszcenciáját megtámadnia nem szabad s az állami terhek viselését olyképp ossza meg, hogy az ne sújtsa érzékenyebben a szegényebb adózókat, mint a gazdagabb embereket; már pedig az kétségtelen, hogy a megélhetés gondjaival küzdő szegény embert a legnagyobb nélkülözésbe, sokszor anyagi romlásba kergeti, ha nélkülözhetlen csekély jövedelméből 10—20%-ot elvonunk, míg a dúsjövedelmű ember ugyanezt a levonást alig érzi s annak hatása legfőlebb abban nyilvánul, hogy vagyonának szaporodása ennyivel kevésbé rohamosan történik.

Ennek az igazságnak a felismerése indította a legtöbb államot a progresszív adózási rendszer behozatalára, a mely egy bizonyos létminimum adómentessége mellett az adóalapul megállapított jövedelmek fo-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A repülő kerék.

Két évvel ezelőtt ősszel, a napilapok közel egy hétig azzal az eseménnyel foglalkoztak, hogy egy erdélyi magyar ember, R. Sándor, nevezetes találmánnyal ajándékozta meg az emberiséget, melyet repülő keréknek nevezett el és amely hivatva volt arra, hogy a légben való mozgás problémáját tökéletesen megoldja. Sokan csodálkozással, legtöbbször kétkedéssel fogadták e híreket. A jövő ez utóbbiaknak adott igazat.

Midőn az első híreket e találmányról olvastam, örömömben az irigység egy neme vegyült. Gépészmérnöknek készültem és így természetesen legfőbb ideálom, életem végcélja, mint annyi másnak, úgy nekem is a repülőgép föltalálása volt. Meg tudtam beszélni e találmány horderejét és így a dicsőséget, melyet föltalálójára hoz. Órákig böngésztem naponta a lapokat, tanulmányoztam a pro és contra érveket, míg végre féltékenységet, mert féltékeny voltam a szó legszorosabb értelmében, eloszlatva a rövidke hírt, hogy R. repülőkeréke nem valósítható meg és a föltaláló egy szakférfi ezen kriti-

kája után már el is hagyta a fővárost, magával cipelvén »repülő« szerkezetét.

Ezen rám nézve oly izgalmas napok valamelyikén történt, hogy íróasztalomnál a Budapesti Hirlapnak erre vonatkozó hosszabb cikkét nagy figyelemmel olvastam. E cikkben szó volt arról, hogy mi mindentélre fogják használni a »repülő kerék«-et. Hogy fog átalakulni rövid idő alatt a társadalom. A végére értem, magam elé báméskodtam és arra gondoltam, milyen is lehet az az ember, ki ezt feltalálta.

Halk kopogás zavarta fel. — Szabad! Előttem ismeretlen magas férfi lépett be hozzám. Hosszu, majdnem földig érő felső kabát volt rajta, a mi tekintetbevéve, hogy az őszi nap egész pompájában sütött, esőnek, szélnek sokáig nyoma sem volt, furcsán hatott. Az idegen közelebb lépett. Kezét nyujtá mosolyogva.

— R. Sándor vagyok, a repülőkerék feltalálója. Tudom, hogy érdeklődik találmányom iránt és azért Önhöz fordulok, hogy felkérjem, miszerint kísérem legyen első nagyobb utamon.

Meglepetten hajtám meg magam. Csodálattal néztem ez emberre. 30 éves lehetett. Magas, túlmagas homloka észet árult el.

És a szeme, az az erősen villogó fekete szem, mintegy delejező hatással volt reám, ugy-

anynira, hogy nem voltam képes tekintetemet levenni róla. Éreztem, hogy tekintete lelkem mélyére hat, hogy olvasta még legtitkosabb gondolataimat is.

— Örülök uram, hogy engem tisztelt meg. Mikor indulunk, hogy előkészületeimet megtehessem?

Az idegen óráját nézte: »Most 3 óra van, 1/4 órakor indulunk. Elbucszni sem kell, mert holnap reggel 7 órakor már megint itthon leszünk.

Mosolyogtam . . . De hisz nagyobb utat említett kegyed. Hova megyünk akkor tulajdonképen. Szánakozva, jobban nézett végig rajtam a feltaláló. »Uram, mondá, tudja meg hogy midőn nagyobb utról szóltam, értettem alatta, hogy körülfutjuk a földet, felszállunk a Holdig és lassan leereszkedünk, élvezve a Föld tetséges panorámáját.

Ellenvetést akartam tenni, de a szó torokomra forrott, e tekintet hatása alatt meg rázkódtam s hallgattam. R. újból az óráit nézte: »3 óra 5 perc, siessünk, gépem az udvaron van. Pontosan kell indulnunk. Előbb még toilletet kell csinálnia. Ezt a ruhát az ön részére hoztam, vegye fel gyorsan és kövessen.

Kabátja zsebéből trikót nyujtott át, olyat, a minőt akrobatákon láthatunk, csak hogy szorosan a nyakig-zárt és az ujjak mindjárt

kozódása arányában fokozatosan emelkedő adókulcsot alkalmaz. Hogy egy bizonyos létminimum adómentessége igazságos dolog, főleg a mai adórendszer mellett, a hol a fogyasztási adók révén még a legszegényebb ember sem vonhatja ki magát teljesen az állami terhekhez való hozzájárulás alól, — az úgy hisszük, nem szorul bővebb bizonyításra, mert ha elismerjük, hogy egy bizonyos összeg okvetlenül szükséges a megélhetésre, akkor el kell ismernünk azt is, hogy a kinek ennél többje nincsen, azt ekzisztenciájában támadjuk meg, ha tőle direkt adózást követelünk.

Nálunk sem adómentes létminimum, sem progresszív adókulcs, a fix-fizetésekre alkalmazott I-ső osztályú adót kivéve, nincsen, bár szép ígéretekkel kilátásba helyezve régen van. Az állami szükségletek egyre szaporodnak, ez tehát azt az igazságtalanságot, a mely mostani adózási rendszerünkben gyökerezik, mindinkább fokozza, mert az igazságtalanul megosztott adóterhet minden egyes adókirovési ciklusban fokozzák s mivel ezt másképp nem tehetik, hát fokozzák az eddigi adóalapot, tekintet nélkül arra, hogy a jövedelem fokozódott-e vagy sem. S ennél a mesterséges fokozásnál megint csak a kisebb ekzisztenciák huzzák a rövidebbet, mert úgy okoskodnak, hogy könnyebb a 100—200 frtos adóalapokat 50—100 frttal megemelni, mint a már ezrekre rugó megadóztatott jövedelmeket ismét ezrekkel följobb rugtatni.

S az ilyen mesterséges s legtöbbszörre a tényleges viszonyokkal homlokegyenest ellenkező adóalap emelés még azért is kiválóan igazságtalan, mert a fokozódó állami szükséglet terhét leginkább csak egyes foglalkozási ágakra hárítja át. A földadó alapját állandó kataszter képezi, a földnek terhe tehát csak az adókulcs emelésével lenne fokozható, a mire azonban még gondolni sem lehet. A házosztályadó fix összegekben lévén megállapítva,

keztyűben végződtek. Nem gondolkodtam sokat, siettem átöltözködni, 3 perc alatt elkészültem. Esőköpenyemet a vállamra vetve kimentünk az udvarra.

Az udvar közepén állott az óriási projectilhoz hasonló gép, mely körül tömegtelen ember csoportosult. Mire kiléptünk, harsogó éljen fogadott. Én meghatottan hajlongtam, utitársam csak egy fejbiccentéssel mutatta, hogy az ovációt észrevette.

A gép közvetlen közelébe értünk szemügyre vettem a szerkezetet. — Alsó részéhez hatalmas szárnyak voltak erősítve, melyek most felfelé hajlítva a géptesthez simultak. Felső része nagy csavarral volt ellátva. Az egésznek a hossza 20—28 m. átmérője 3—4 m. lehetett.

R. a géphez lépett és valami gombot megnyomott. Ekkor a projectil a talajtól fél méternyi magasságban ketté vált és a felső rész lassan emelkedett. Mi az alsó korongra léptünk, a felső rész leszállt. A repülő kerékben voltam. Tompán hallottam valami zúgást; a tömeg éljenzése lehetett.

Körülnéztem. A helyiség, hol voltunk, dolgozó-szobának volt berendezve. Könyvek, mérőszközök mindenféle alakban és nagyságban. Nem sokáig nézegettem, mert mentorom megszólalt.

—Látja uram, ez az én fészke, itt zavartalanul élhetek tudományomnak és magam-

az csak az adótárgynak szemmel látható, kézzel fogható, tényleges szaporodásával fokozódik; a házbéradó is többnyire tényleg igazolható jövedelem szerint emelkedik, vagy csökken. Az elsőosztályú keresetadó igazolható fix fizetésekre vettéven ki, az adóalap önkényesen meg nem változtatható. Csupán a harmadosztályú keresetadó tehát az, a melynek „intenzívebb kihasználása“ címén minden három évben megrohanja az állam az adózókat s rájuk dik-tálja, hogy többet kell fizetniök.

Itt az adóalap ingadozó, tehát tet-szés szerint nyújtható s ezt az állam teljes mértékben ki is használja. Igaz, hogy az adóalap meghatározása itt elméletileg az adózó polgárok kezébe van letéve az adókirovó bizottságok révén, de az eredmény mégis csak a folytonos adóemelés, ha mindjárt az adókirovó bizottságok le is szállítják a kincstári képviselő követeléseit, mert éppen a kirovó bizottságoknak ily irányu törekvésére való tekintetből a proponált követelések oly magasak, hogy azok aránylagos leszállítása mellett is rendszerint adóemelés következik be.

Ugy tesz itt az állam, mint a nem szolid kereskedő, aki tudván, hogy alkudozni szerető féllal van dolga, oly magasra tartja a portékáját, hogy még akkor is tulfizeteti azt a vevővel, ha egy jó csomót le is enged alkudni az eredetileg követelt árból.

Ez nem egyezik meg sem az állam erkölcsi tekintélyével, sem a polgárok jogos érdekeivel s ezen csak úgy lehetne segíteni, ha az igazságos általános jövedelmi adó hozatnék be progresszív alapon. Akkor egyrészt megszűnnék az adóalap eltitkolásának indokolt volta, másrészt pedig szigorubbán keresztülvihető volna a valóságos jövedelemnek adóalapul vétele, a mitől bizony a mostani rendszer mellett még a kincstárnak is el kell tekintenie.

Az adóreform képezi tehát azt a sürgős szükségletet, a melynek megvalósítása

nak. De menjünk a gépekhez, tudom, hogy nagyon kíváncsi, hát megakarok mindent mutatni. Vegye fel ezt a sisakot.

Átlátszó üvegnemű anyagból készült sisakot nyújtott felém, mely az egész fejét betakarta. Példáját követve feltettem s követtem. Szűk lépcsőn felfelé haladtunk. Az alsóhoz hasonló helyiségbe értünk. Itt voltak a gépek, induktorok és motorok. Csodálkozva néztem körül. Nem szólhattam, mert a sisak elfödte arcomat. Még egy emelettel feljebb mentünk. Kényelmesen berendezett társalgóba értünk. R. letette a sisakot, én is úgy cselekedtem. Leültünk.

— A sisak, kezdé a feltaláló, valamint az üvegszálakból szőtt trikót arra való, hogy a gépeknél az esetleges kisütések ellen védve legyünk. Mert elgondolhatja, hogy nem csekély erőre van szükség, hogy a járművet mozgásba hozzam és abban tarttam. Az erő természetesen az elektromosság, mely a csavart és az alsó szárnyakat mozgatja úgy, hogy gépem tovább haladjon a légben. Hermetice elvagyunk zárva a külső levegőtől. Látja e két készüléket. Ilyen van minden helyiségben. Az egyik oxigént fejleszt, amásik felemészti a szénsavat. Villamos óra szabályozza őket, úgy, hogy mindig egyforma friss levegőnk van. Megfagyástól sem kell tartanunk, mert a surlódástól annyira felmelegszik gépünk, hogy állandó meleg hőmérsékünk lesz.

minden miniszteri szónoklatnál ékesebben bizonyítaná a törvény, jog és igazság uralmát.

Hirek.

Pécs, 1899. ápril 27.

Hercegszöllős mulat.

Hercegszöllősön új tekepályát készitettek. Az új tekepályát versenytekézésel nyitják meg, a mire vonatkozólag vettük a következő sorokat:

Möghívás.

Jelentöm alássan, hogy nagy dolog készül, Irnak a Zulyságok majd nagy ünnepségrül. Eljön majd a környék apraja és nagyja, Ki-ki a tűzhelyét szivesen ott hagyja. No de hogy a rőndnek nyakára ne hágyjak, Elmondom a sorját a nagy vigasságnak: A hertzeg-szöllősi jó arany-ifjuság Május hatodikán rőndöz versen-tusát. Rőndözi pediglen a zuly teke-pályán, Hadd lássék mög, hogy ki a legény a lábán! Először a hölgyek viaskodnak, keröm, Aki a legelső, azé lösz az érom. Azután gyünn sorra legényök gárdája, A feleségösök követköznek rája. És ha ezőnfölül marad egy kis sereg, Amely, hogy nem nyerhet, szőrnü mód kesereg, Vegyes vigasz-versenyt rőndözünk utána, Tyüh, az arkangyalát, de vig lösz a pálya! Az első háromnál egy-egy főnyeremény, Azé, ki legtöbbször dobál le hevenyén. Hozzája járul még három nyeremény is, Ezök csak »mellék«-ek, mögnyerheti vén is. A vigasz-versenyben egy a főnyeremény, Hej, tudom istenem, hogy ezt elnyerem én! No de lösz utána tíz mellék-jutalom, Tyüh, a tapsriadalt immár szinte hallom! Ha pedig mögvolt már a nagy viaskodás, Elébuvík majd a primás mög a kontras. Vig talpalávalót huznak lelkesedve, Hogy magosabb legyen mindenkinek kedve. És ha kedvezőtlen lösz az idő talán, Kisorsolunk mindönt szőrintse-tombolán. Kezdődik pediglen négy óra délután A Casino tágas, szélös nagy udvarán. A belépés ára tsak három korona, Adatik ezért még jó uri vatsora. Tsak kaputos embör lösz ott keröm szépen, Tsak én mög a zannyuk löszünk ottan épen. Amiket pediglen el nem mondott dalom, Benne a műsorba lejobb ez oldalon. Akinek mög tősztra nyilik mög a szája, Egy frantzia pözsgő a büntetés ára. Gyüjjön el hát kinek ép a keze-lába, Visszaemlékezik e vig mulatságra!

Göre Gábor biró ur hiteül

a rendezőség.

Félbeszakítottam: De hát mikor indulunk?

Hogy mikor indulunk? Hisz már jó félórája, hogy utban vagyunk. Tekintve, hogy Amerika felé megyünk, most Franciaország fölött lehetünk.

Borzongtam, de elhittem, mert hisz itt minden oly különös volt, hogy már semmin sem csodálkoztam. Szemem egy kis készüléken akadt meg, mely az egyik asztalkán volt elhelyezve. Rendeltetését tudakolom.

Ez a készülék arra való — és ördögi módon nevetett ez az ember, — hogy légbe röpithessen gépemet, ha a szükség úgy kívánja. De menjünk följobb, talán valami kilátást élvezhetünk.

Az új zárka fala átlátszó volt. Én léptem be elsőnek. Főnséges látvány tárult szemem elé. Óriási tüzes korongot láttam, melyhez roppant sebességgel közeledtünk, mert a korong méretei rémitő módon nőttek. Hátrafordultam, fölvilágosítást akartam kérni. Mentorem eltűnt. Nevét kiáltottam és fölébredtem.

— Jó reggelt! De jót aludtunk! — szóló nővérem, ki mellettem állott.

Szememet dörzsöltem; tehát mindezt csak álmodtam. Igen, hisz kicsi szobámban vagyok. Itt fekszik előttem a Budapesti Hirlap utolsó száma. No de jó, hogy fölébredtem, mert a rémitő sebesség és a léggeröpítő masina szöget ütött a fejembe. T. K.

Műsor.

I. Tekeverseny a vörösmarti első cigányzenekar közreműködése mellett, kezdete d. u. 4 órákor.

a) Hölgyek versenye (1 fő- és melléknyeremény.)

b) Nős férfiak versenye (1 fő és 3 melléknyeremény.)

c) Nőtlen férfiak versenye (1 fő- és 3 melléknyeremény)

d) Vigasz-vegyes-verseny (1 fő- és 10 melléknyeremény.)

II. Társasvacsora. Kezdeté 7 és fél órákor.

III. A tekeversenyen kiérdemelt díjak kiosztása.

IV. Tánc kivilágos kivirradtig.

Kezdeté délután pont 4 órákor. Beléptidij: (vacsorával együtt) 3 korona. Kéretnek a hölgyek egyszerű öltözékben megjelenni.

Igy fognak május 6-án mulatni Hercegszöllősen. A versenytekézésnek agadhatatlanul vannak érdekes pontjai: így a legérdekesebb bizonyára a *hölgyek* versenye s nem kevésbé érdekes lesz azonban a *nőtlen*, majd a *nős* férfiak versenye.

Bizonyára a versenytekézés utáni társasvacsora a legkedélyesebb hangulatban fog lefolyni s a táncot kivilágos kivirradtig jókedvvel járják majd Hercegszöllős ifjai és leányai.

Szóval Hercegszöllős mulat s csak fölösleges szöszaporítás volna tőlünk a fentebbiek közlése után — jómulatságot kívánni!

Napirend 1899. április hó 28-án.

Naptár: péntek, április 28. — Róm. kath.: Valéria. — Prot.: Valéria. — Görög-kel.: (ápr. 16.) Nagypéntek. — Zsidó: Ijar 17. — Nap két 4 óra 51 perckor; nyugszik 7 óra 5 perckor. — Hold két 11 óra 4 perckor este; nyugszik 6 óra 25 perckor reggel.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe, eső.

Katonai sorozás a Scholtz-sörccsarnokban reggel 8 órákor.

— **(Képviselőválasztók összeírása.)** A jövő évre érvényes képviselőválasztók névsorának összeállítása a jövő hónapban történik meg. E célból a város központi választmánya május hó 3-án délután 3 órákor a városháza közgyűlési termében ülést tart, ahol megteszik a szükséges intézkedéseket a választói lajstrom összeállítása tárgyában.

— **(A pécsi Katolikus Kör)** tekepályáját f. hó 29-én (szombaton) délután nyitják meg. Este társas vacsora lesz, melyre előjegyezhetni a Kör szolgájánál.

— **(Az erdészeti bizottság ülése.)** A baranyavármegyei erdészeti bizottság ma délután három órákor ülést tartott a vármegeyházán. A bizottságban *Hinka* László elnökle alatt részt vettek: *Simonfay* János és *Halász* Géza kir. erdőfelügyelő. Az előadói tisztet *Weidinger* Jenő megyei II-od aljegyző teljesítette. A bizottság az ülésen — mely fél négyre már véget ért — folyó ügyeket intézett el.

— **(Iskolalátogatók.)** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a folyó tanévre szóló megbízással iskolalátogatókul kiküldötte: *Capesius* Józsefet, a bajai állami tanítóképző-intézet berendezésének és tanítói működésének tanulmányozása céljából; *Kapi* Gyulát pedig a csurgói állami tanítóképző-intézethez az ének és zeneoktatás, továbbá a gyakorlati tanítás tanulmányozása céljából.

— **(Bucsu-estély.)** Bucsu-estélyt rendezett a helybeli posta és távirda tisztikar tegnap *Brunner* Olivér titkár tiszteletére, kit, mint kiváló erőt, a kereskedelmi miniszteriumba helyeztek. Az első felköszöntőt *Opris* Péter igazgató mondta, kifejtve benne a távozó kar-

társ sokoldalú érdemességét, biztosítva őt a tisztikar tiszteletéről és szeretetéről. *Brunner* valóban megható beszédben mondott köszönetet az igazgatónak s a tisztikarnak; majd neje nevében szép szavú felköszöntőben bucsuzott el a hölgyektől. Közkívánatra beszélt utána *Végh* Lajos, éltetve a távozó titkár és nejét. Felköszöntőjében (*E. Kovács* Gyula egy gyújtó költeményének beleékelésével) a boldogságról elmélkedett, szellemességével fellanyozva a társaságot; később pedig csinos versben a hölgyeket dicsőítette a tisztikar lelkes éljenzése mellett. *Rácz* Gusztai szolgáltatta az estélyen a zenét és kitett magáért.

— **(Székhely áthelyezés.)** A földmivelésügyi miniszter a IV. számú szőlőszeti és borászati felügyelői kerület székhelyét Tolnavármegyéből Gyönkről, Somogyvármegyébe Kaposvárra helyezte át.

— **(Véres eset a Jókai-téren.)** A Jókai-téren a Simon-féle ház sarkán tegnap este félkilenc óra tájban nagy néptömeg verődött össze. Munkások, munkásnők, sétáló párok és geberduszos illatu naplopók gyűltek ott egybe s egyik a másiktól kérdezgette, hogy mi történt. A tömeg közepén a jánda mellett feküdt egy rongyos ruhájú legény, mellette valami élelmes inasgyerek egy kis gyertyát tartott s annak világa mellett bámulták az alétan, véres fejjel, hanyatt fekvő alakot a kíváncsi emberek. Közben aztán halatlanszottak a megjegyzések.

— Meghalt?

— Hát bizony jól odacsapta a fejét ahhoz a ház-sarokhoz, ni! Csoda, hogy egészen szét nem loccsant.

— Ugy kell neki, ő kezdte. Egy roszzsal kevesebb van!

Az alélt legény *Engelmann* Pál volt, a ki többet van dolog nélkül, mint munkában s ismert alakja a pálinkásbódéknak. Hát bizony alaposan betörte a fejét egy kenyerespajtása, valami *Mészáros* József, kivel együtt ittak az egyik pálinkás boltban s mindketten részegek valának. De *Engelmann* nem volt annyira részeg, hogy eszébe ne jutott volna, hogy milyen jó lenne a *Mészáros* zsebóráját elcsenni és beinni; azonban ez se volt olyan részeg, hogy ne vette volna észre a lopást. Ezen aztán összeveszték s künt az utcán birokra mentén, *Mészáros* úgy csapta földhöz a sarkon *Engelmann*t, hogy feje a házfalába vágódván, betört és nyomban eszméletlenül terült el a földön. *Mészáros*t a rendőrök bevitték a börtönbe, *Engelmann*t pedig mentőkocsin a kórházba szállították. Most ott van ápolás alatt. Sebe nem veszélyes; pár nap mulva elhagyhatja a kórházat és folytathatja a geberdusz kultuszát ott, ahol elhagyta.

— **(Névváltoztatások.)** *Kiskoru Magyar* József szegzárdi illetőségű, ugyanottani lakos, Takácsra — *Fischer* Győző, m. kir. erdőőr bródi lakos, Halászra változtatták vezetéknevüket, belügyminiszteri engedéllyel.

— **(Május elseje.)** *Szell* Kálmán belügyminiszter megengedte, hogy a szocialisták Budapesten május elsején tüntető körmenetet tarthassanak. Kilenc év óta el volt tiltva a fővárosban a május elseji tüntető körmenet tartása s az új érárt jelzi az is, hogy most a miniszterelnök, mint belügyminiszter, ezt megengedte. Remélhetőleg a pécsi hatóság se fogja

most már a fejét törni a fölött, ha egyenesen nem is vonják vissza *Perczel* Dezsőnek tiltó rendeletét új rendelettel, hanem a fővárosban adott engedélyt véve alapul, ők se akadékoskodnak május elsejének megünneplésénél!

— **(Elmaradt tornaversenyek.)**

A kerületi országos tornaversenyek, a melyeket a közoktatásügyi miniszter védnöksége alatt évről-évre pünkösdkor tartottak az idén végleg elmaradnak. Ennek oka részben a vidéki városok, részben a tanulók részvétlensége. Nem igen akadt nagyobb város, mely készséggel vállalta volna magára az elszállásolás és rendezés nehéz munkáját. A kis diákokat pedig vagy a szüleik nem engedték el a távoli kirándulásra, vagy szűkös anyagi körülmények miatt nem vállalkozhattak a részvételre. A miniszterium költségvetésében negyedélezer forint van fölvéve a versenyek céljaira. A tornatanároknak az a tervük, hogy ez összegnek a tornában kitűnt tanulók közt jutalmul való szétosztását fogják kérni,

— **(Sorozás a városban.)** Holnap kezdődik a pécsi hadkötelesek sorozása. A sorozás a Scholz-sörházban reggel 8 órákor veszi kezdetét s az első nap (pénteken) 1878. évben született pécsi illetőségű hadkötelesek állanak a mérték alá. Holnapután szombaton az 1877. és 1876. években született hadkötelesek soroztatnak, a vidéki illetőségű, mindhárom korosztályhoz tartozó hadkötelesek pedig május 2-án, kedden. A sorozó bizottságban a város részéről *Majorossy* Imre polgármester, mint polgári elnök, *Pintér* Ferenc tanácsos, mint katonai előadó és *Cirer* Elek dr. tiszti főorvos vesznek részt; bizalmi férfiakul *Kelemen* Mihály dr., *Scholz* Gyula, *Tamási* Ferenc és *Papp* József hívtak meg. Katonai részen a közös hadsereg részéről *Durália* őrnagy, *Tircka* Károly főhadnagy s *Papanek* hadnagy, a honvédség részéről pedig *Horváth* Sándor őrnagy és *Várady* Géza honvédfőhadnagy s mindkét részről egy-egy törzsorvos vesz részt a sorozó bizottságban.

— **(Ellopott arany gyűrű.)** *Tisza* Ilona, béka-pusztai lakosnő arany gyűrűjét a konyhában hagyta egy szekrény tetején, míg kintjárt az udvaron. Mire visszatért a konyhába, a gyűrű eltűnt a szekrény tetejéről s nem is került meg. A káros feljelentette kárát a hatóságnál s kifejezte azt a gyanuját, hogy a gyűrűt egy felsőireghi asszony lopta el, ki a konyhában járt az alatt az idő alatt, míg ő távol volt. Most a gyanuba vett asszony ellen folyik a vizsgálat.

— **(A kinek hat ujja van.)** Ilyen nevezetes ember ugyanis *Necskak* Illés, ogulini születésű, huszonegyéves cigánylegény. Hat ujja van a balkezén, de ez a különös ismeretű jele sem akadályozza abban, hogy ne téveszsze össze az enyém s tied fogalmát s ne lopjon mindenütt, a hol csak lehet. Így tett Somogy megyében is, a hol elfogták s bevitték a csurgói szolgabírói hivatal börtönébe. De a börtönből a legközelebbi éjjel megszökött s most körözik.

— **(Öngyilkos asszony.)** Özv. *Péter* Jánosné romonyai lakosnő tegnap este, házának padlásán, egy ruhaszáritó kötélre felakasztotta magát, s mire hozzátartozói észrevették, már meghalt. Tetteinek oka valószínűleg gyógyíthatlan szembetegsége, mely az öreg asszonyt az utóbb időben vaksággal fenyegette. Az orvosi vizsgálat és boncolás megejtése végett *Trixler* Rudolf dr. járási orvos a helyszínére utazott.

— **(Leesett a lóról.)** Pogányban történt a napokban, hogy Kreiner Imre odaváló lakos lóháton ment a kovácsnál javításban levő kocsijáért, hogy azt haza hozza. Az országúton azonban a ló hirtelen levetette magát a porba s magával rántva lovasát, annak lábán keresztül meghemperedett, úgy, hogy Kreiner a bal lábszárán csonttörést szenvedett. A szerencsétlenül járt gazdát a lakásán ápolják.

— **(Lövés az éjszakában.)** A napokban Udvard község békés polgárai egy éjjelen ijedten ugráltak ki ágyaikkól. Egymást gyorsan követő három lövés dördült el a faluban s mindenki azt hitte, hogy komoly dologról van szó. A lövéseket a község házában is meghallották, ahonnan kiszaladtak a hatóság emberei s konstataáltak, hogy Czinner Károly ottani lakos, berugott fejjel, saját multságára puffogtat egy revolvert. A csendháborítót feljelentették a bíróságnál.

— **(Meggázolt aggastyán.)** Köszörüs János Lajos, vasasi lakos istállójából a napokban egy ökör szabadult el, mely megvadulva futott végig az országúton, ahol futás közben Savanya Imre hetven éves aggastyánt elütötte és meggázolta. Az aggastyán sérülései — mint értesülünk — súlyosak ugyan, de felgyógyulásához mindamellett van remény.

— **(Kirabolt halászbárka.)** Patka János, dautovai illetőségű halász, a mohácsi szigetre ment halászbárkájával. A bárkát, melyben szép fogás hal volt, ott hagyta a parthoz kötve s ő maga a szigeten elvégezte a dolgát. Mire visszatért, a halászbárkát üresen találta; valami jómadár kirabolta a bárkát, elvívén belőle az utolsó szálig a halakat. A meglopott halász feljelentésére megindított nyomozás során azonban csakhamar kiderült, hogy a tettet *Hetyei Mihály*, dautovai illetőségű napszámos követte el, a kit most a mohácsi járásbíró fog kérdőre vonni a lopás miatt.

— **(Elveszett szállóveszszők.)** Tánács János nagy-kozári lakos, panaszt emelt a hatóságnál, hogy a község közelében fekvő szállójából, eddig ismeretlen tettesek, 200 drb. ültetésre szánt szállóveszszőt elloptak. A gyanu valami ismeretlen vezetéknevű egyénre esik, ki már több lopást követett el. Az illetőt le is tartóztatták, de eddig mit sem tudtak rábizonyítani. A nyomozás folyik.

— **(Baleset.)** Kovács János devecseri lakos öt éves Kati nevű leánykáját könnyen végzetessé válható baleset érte a napokban. Néhány hasonló gyermekkel bujósckát játszott, miközben a padlást választotta bujósckahelyül. A »fogó« azonban itt is utolérte s a kis lány, hogy utol ne éri, futásnak eredt s nem vette észre, hogy a szénáspadlásnak az udvarra nyíló ajtaja nyitva áll s így a nyitott ajtón át leesett az udvarra, a hol fejét betörte. Sérülései súlyosak ugyan, de nem életveszélyesek.

— **(Betörő csavargók.)** Fényes nappal történt betörés a napokban Turony községben. *Szarkándi Pálné Peti Julianna* ottani lakosnő, a kertjében dolgozott, mialatt lakása ajtaját betörték s a szobából többféle ruhaneműt és élelmiszert elloptak. A betörést — mint a nyomozás kiderítette — *Veszeli Ferenc* tolnai és *Vuics György* pécsváradi ille-

tőségű csavargók követték el, kiket elfogtak és bekísértek a siklósi járásbíróhoz.

— **(A város szegényügyi választmánya)** *Spiesz János* apátkanonok elnöklete alatt ma délelőtt 11 órakor ülést tartott a városháza közgyűlési termében. Az ülésen előadó *Tichy Ferenc*, első aljegyző volt s jelen voltak *Magenheim József* plébános, *Graumann János*, *Cirják Ignác*, *Saághy Kálmán* számvevőségi kiküldött és még többen. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után *Tichy Ferenc* előadó jelentette, hogy a választmány megbízásához képest elkészítette a házi, szegények névsorát és lakjegyzékét; további kimutatást készített azokról a szegényekről is, kik a szegényintézetbe felvétetni, illetve a segélyezés terén előlépni óhajtanak. A volt segélyintézeti kezelő által okozott 30 frt 30 kr. hiányra vonatkozólag jelentette az előadó i hogy az összeg annak ovadékból pótoltatott s így a pénztárt kár nem éri. Végül, hogy a püspök által adományozott 200 frt a szegények közt végleg kiosztott. Ezután az új tagfelvételeket és segélyezéseket intézte el a választmány, majd elhatározta, hogy ezen túl az új segélykiosztások ideje a házi szegényeknek pontosan tudomásukra hozandó; a kiosztásnál a városi negyedmesterek szerepeljenek a szegények személyazonosságának igazolására; továbbá a segélyezések megszavazására háromtagú bizottság küldessék ki és hogy a választmány minden hónap első szerdáján ülést tartson a folyóügyek elintézése végett. Végül a választmány a szegényügynek hatósági uton teljes rendezését javasolja, mert anélkül csak fél munkát végez a választmány és a szegényügy mizériáin édeskeveset tud javítani. Ezzel az ülés tizenkét órakor véget ért.

— **(Megvert rendőr.)** *Jung János*, högyészi rendőrt kiküldötte az előjáróság a szakál-högyészi vasuti állomásra, hogy ott egy toloncot vegyen át. Az állomáson a rendőrt meglátták régi haragosai, *Nyiráti László* és ennek öccse, *Nyiráti István* s rátámadván, úgy elverték, hogy nem ő kísérte haza a toloncot, hanem őt kellett hazavinni kocsin Högyészre. A két embert elfogták s azok beismerték, hogy boszúból verték meg Jungot, mert az őket egy előző vásár alkalmával ok nélkül meg akarta zálogolni és szidalmazta őket. A boszúálló embereket feljelentették a bíróságnak.

— **(Talált zsebóra.)** Egy kereskedősegéd ma délelőtt a fröhweisi szőlők mellett egy zseborát talált s bevitte a rendőrségre. Igazolt tulajdonosa ugyanott átveheti jogos tulajdonát.

— **(Ember a vízfolyásban.)** Tegnap este egy embert találtak a szigeti országút végén a vízfolyásban. Ott teküdt alétan, de annyira áradt belőle a bor gőze és a pálinka szaga, hogy mindjárt észrevették, hogy a részegség verte le a lábáról. Mivel se lakását, se nevét nem tudták, a rendőrség beszállította a városi kórházba, hogy ott vigyázzanak rá, míg kijózanodik.

— **(Kellemetlen lakó.)** *Kecskés Mihály* törvényszéki irnok, pécsi lakos panaszt emelt a rendőrségnél, hogy lakója *Kertész Vendel*, ki nála albérlésben lakott, néhány napi ott tartózkodás után megszökött s azóta nyoma veszett. A károsodott házigazda most

a megszökött lakó kézrekerítését és a lakbér megtérítését követeli. Az előbbi iránt a rendőrség intézkedett.

— **(Tolvaj cseléd.)** *Odry Zoltán*, pécsi, *Klimó-utca 10 szám* alatti lakos panaszt emelt a rendőrségnél, hogy cselédje, *Hegedűs Teréz* — kit *Odry* múlt hó 29-én szolgálatából elbocsájtott — a múlt hó 31-én *Odrynak* a *Megye-utca 21. szám* alatti házában levő pincéjéből két boros hordót elemelt. A lopásra csak azért jöttek oly későn, mert eddig nem volt szükségük a hordóra. A panasz folytán a rendőrség megindította a tolvaj cseléd után a nyomozást.

— **(Tolvaj cigány.)** Regölyben pár nap alatt egész sereg lopást követett el valami vakmerő jómadár. Így meglopta *Szabó Pétert*, *Riba Kovács Jánost*, *Murágyi Tóth Pált*, *Balogh Józsefet*, *Matics Ferencet* és *Tischler Györgyöt*, mindegyik háza udvarából különféle tárgyakat emelvén el. A károsok feljelentésére megindult a nyomozás azonban csakhamar kiderítette a vakmerő tolvaj kilétét s el is fogták azt *Kovács József* sátoros cigány személyében, a ki most a tamási járásbíró börtönében ül.

— **(Megszökött ujonc.)** Egy harminckétéves cigányt köröznek most, mint ujoncszökevényt. *Kolompár Györgynek* hívják az illetőt, uszói születésű és illetőségű, de a katonáskodáshoz nem sok kedvet érezhet, mert mindeddig bujdosott a besorozás elől. Most végre elfogták és bevitték a somogy-csurgói szolgabírói hivatal börtönébe, hogy átadják a katonai hatóságnak. Azonban sehogy se fért a fejébe, hogy ő most legyen katona s fogta magát — megszökött. Így hát tovább bujdosik a katonáskodás elől, míg majd csak elcsipik és belebujtatják a munderba, hogy megszolgáljon a hazaért.

— **(A Remény Csillaga.)** Amerikában a nagyobb fogházak lakói a maguk szórakoztatására lapot is szoktak szerkeszteni. Miután a new-yorki »Sing-Sing« fegyház lakóinak száma 1300-ra szaporodott föl, nekik is megengedték, hogy lapot indítsanak. Az új lap — amelynek első száma husvét első napján jelent meg — elég költőies címet visel: *The Star of Hope* = *A Remény Csillaga*. Szerkesztője a fegyházigazgató, munkatársai azonban mind fegyencek, ugyisintén betűszedői és nyomdászai is.

— **(Megvásárolt vulkán.)** A mexikói *Popocatepetli-t* egy angol szindikátus megvette 250.000 dollárért. A hegy kráterében van ugyanis a föld legkiterjedtebb kentelepe, amelyet most az említett szindikátus ki fog zsákmányolni.

— **(A Radetzky-induló Bagdadban.)** Mint bagdadi török lapok jelentik, az ottani mezitlábás karmeliták néhány nap előtt, új superiorjuk tiszteletére estimulatságot rendeztek, melyre 200 vendéget hívtak meg. Francia, latin és arab nyelvű dialogusok tartattak, mire *Juan pater* a fonografot mutatta be, melyet persze nagy csodálkozással hallgattak. Kolostori növendékek aztán a *Radetzky-indulót* játszották, melyet addig a *Tigris* és *Euphrath* partján még nem hallottak.

— **(Lábbelít lopott.)** Nagy-Harsányban *Csiborg Péter*, ottani cipésmester műhelyéből eltűnt a napokban egy pár vadonatúj

cipő. A cipőket — mint a nyomozás kiderítette — *Balázs* János napszámos lopta el, aki el akarta azokat adni s így tenni szert pénzre. De terve meghiúsult s most a bíróságtól várja büntetését.

— **(Érdekes estély.)** A pécsi kereskedelmi ifjusági Kaszinó tegnap érdekes estélyt rendezett tagjai részére. Az estélynek kiváló érdekességet kölcsönzött *Szász* Annának, a szatmári szintársulat tagjának fellépte. *Szász* Anna harmadéve, mint sziniakadémiai növendék, a pécsi színházban is vendégszerepelt, szép sikert érven el. Azóta tehetsége természetesen megizmosodott, gyakorlata tágasabb lett s mint kész színész nő mutatkozott be tegnap abban a kis monologban is, melyet előadott. Rákosi Jenő *»Vak szerelem«* című monologját választotta előadásul s a darabot mély érzésről, teljes átértésről és drámai rutinról tanuskodó kiváló előadásban mutatta be. Zajos tapsvihart aratott s a kaszinó csak hálával lehet iránta, hogy Pécssett rokonainál való tartózkodási ideje alatt egy élvezetes órát szerzett a tagoknak fellépte által. Az estélyen volt felolvasás is, melyet *Nagy* Sándor alelnök tartott és zongoraelőadás, melyben *Kohn* Marcell tűnt ki.

— **(Szent Flórián.)** Május negyedikén lesz a kéményseprők és tűzoltók véd-szentjének, Flóriánnak emlékűnepe. E napon a Flórián-szoborhoz körmenet indul s a városi önkéntes tűzoltóság teljes díszben vesz részt rajta.

— **(Uj vendéglői kert.)** Heilek F. vendéglős Pécssett, Megye- és Mór-utca sarkán lévő vendéglőjéhez egy csinos kertet csatolt, melyet szombaton április 29-én ünnepélyesen megnyit. A kertben van tágas földött vendéglőhelyiség, valamint földött tekepálya is légszusz-

világításra berendezve, a bejárat a Mór-utcáról. Különbö felhívjuk a t. olvasóink figyelmét az illetőnek lapunk mai számában közzétett hirdetésére.

— **(A járás új katonái.)** Tegnap délután ért véget a Baranyavármegye pécsi járás hadköteles legényeinek sorozása a Scholzféle sörházban. Az ujoncozó bizottság elé összesen 656 hadköteles állított elő. A 656 legény közül 316 vált be katonának. A beváltak közül az első korosztályra esik a legtöbb: 145. A második korosztályból 100, a harmadikból 71 legény vált be. A pécsi járás dicsőségére legyen mondva, hogy egy sem akad az első és második korosztály legényei közül, akit a bizottság egyáltalán alkalmatlannak talált volna a katonai szolgálatra. Azok, kik ezek közül most be nem váltak, mind újra mérték alá kerülnek a jövő évben.

— **(Az új német puska.)** A német birodalmi gyűlés költségvetési bizottságában a hadügyminiszter azt mondta az új gyalogsági fegyverekről, hogy azok ugyanolyan káliberűek és municiójuak, mint az eddig használatban levők, csak szerkezetük javul meg. Az új fegyverről eddig kiszivárgott leírások ezt az állítást megerősítik. Az új német fegyveren lényegesebb javításokat eszközöltek azzal, hogy az eddig használt tölténytartó keret helyet, ugynevezett töltősávot használnak, a csököpeny elesik és a célzó-készülék tökéletesítik. A tölténykeretnek a magazinból való automatikus kihullása miatt, a magazint a keretnek megfelelőleg nagyra kellett konstruálni és alul nyitva hagyni, ami egyrészt a kezelésben

akadályozta a katonát, másrészt pedig mindenféle por, piszok és nedvesség bejutását tette lehetővé. Az új töltősáv használatával jóval kisebb lesz a magazin és nem kell alul nyitva lennie. A csököpeny eddig arra szolgált, hogy a hosszabb tüzelés után fölhevült cső ne bántsa a katona kezét, vagyis, hogy a hőnek először a tulajdonképeni puskacső és a külső köpeny között lévő levegőréteget kellett átmelegítenie, míg a kezét sütötte. Most a súly kisebbítése céljából ezt fával helyettesítik, a mennyiben a puska agyát fölfelé meghosszabbítják s így a katona keze nem ér semmi vasból készült alkatrészhez. Legjelentékenyebb javítás esik a célzó készüléken. Eddig 450 méternél nagyobb távolságra már föl kellett állítani a nagyobb célzó csappantyút s ez igen megnehezítette a célzást, mert a katonának a keskeny nyilású ékalaku kivágáson kellett céloznia. Az új rendszernél lépcsőalakú talapzatot kap a célzó készülék, melynek használatánál — legalább a fontosabb távolságokig — elesik az egészen fölállított csappantyú minden hátránya.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1899. április 27. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 52.6 (súlyedő.)

Hőmérsék = 11.6 °C

» maximuma: 18.4 °C

» minimuma: 7.2 °C

Párányomás: 7.8 mm.

Relatív nedvesség: 77

Felhőzet: 10° Cum. S. E.

Szélirány s erő: N. E. 2.

Csapadék 24 órai: 0

Borult, szeles, enyhe, esős.

Dr. Czirer.

tékozló amugy is kevés becsben állt előtte, a mindennapos leskelődés annyira felboszantotta őt, hogy függönyfelhővel vontta be ablakait, Metának pedig kiadta a szigorú parancsot, hogy ne mutakozzék többé az ablakban s ha úgy misére mentek, nagy kendőt borított leánya arcára, beburkolta őt, miként a nagy úr kedvenc hölgyét szokták és siettetta őt, hogy minél előbb a keskeny utca sarkára jussanak, hogy a leskelődő szemei elől eltűnjenek.

Feri épen nem állt abban a hirben, mintha ő az eles ész kiváló adományának részese volna, hanem a szerelem a lélek minden tehetségét életre kelti. Észrevette ugyanis, hogy szerénytelen leskelődésével elárulta magát és tüstént visszavonult ablakja őrhelyéből azzal a szándékkal, hogy többé ki nem néz az ablakon, ha mindjárt akármi történjék is ablaka alatt.

Azonközben valami módszeren törte fejét, a melynek segítségével észrevétlenül folytathatná szemlélődését és nem nagy fáradsága árán sikerült is ez találatosságának.

Egy lehető nagy tükröt hajszolt fel valahol és azt olyformán függesztette fel szobájában, hogy abban, a mi csak a szomszédéknál végbe ment, mindent világosan megláthatott.

Minthogy pár napig színét se látták a leselkedőnek, a függönyfelhő lassanként szétfoszlott az ablakon s a nagy tükör néha magába fogadta a pompás leányka alakját és tulajdonosa határtalan öröme egész hiven vissza is tükröztette azt.

A szerelem minél mélyebbre verte szívébe gyökereit, annál tovább terjedtek kívánságai. Most már azon

Nagy házat, drága butorait átengedte szerencsétlenül járt férje köszivü hitelezőinek, maga pedig szűk lakást bérelt ki a keskeny utcában és font-font hajnaltól késő estig, bár ez a kenyérkereset rosszul esett neki s nem egyszer forró könnyekkel áztatta meg a fonalat.

Szorgalmával el is érte célját, senkitől sem függött, senkinek sem volt lekötözve.

Majd serdülő leányát is megtanította a fonásra s oly takarékosan élt, hogy keresetéből pár garast félre is tehetett, a melyből aztán kis lenkereskedést nyitott.

A szegény asszonynak épen nem volt szándékában, hogy napjait ily viszonyok közt fejezze be, sőt bátorsága egyre kedvezőbb jövővel kecsegtette őt. Erősen remélte, hogy egykor ismét kényelmes helyzetbe jut és élte őszén élvezheti majd nyarának örömeit. S ez a reménye nem az ábránd hű álmain, hanem a tervszerű okos várakozáson alapult. Leánya fejlődött, mint a tavasz virága, mellette erényes, szerény volt s annyi szép lelki tulajdonságokkal megáldott, hogy anyja ez öröme, reményeért még az utolsó falatot is elvonta saját szájától, csak hogy illő nevelése csorbát ne szenvedjen.

Ő ugyanis abban a hiszemben volt, ha egy leány hasonlít ahhoz a nőhöz, a kit bölcs Salamon, a nők barátja, példabeszédeiben a tökéletes nő mintaképének állít oda, akkor nem lehet, hogy az ilyen drága gyöngyöt felkutató, valami becsületes ember meg ne szerezze házának ékeül, hiszen az erénnyel párosult szépség a jó mama idejében is ép oly becsben állt a szülőanyák szemében, akár manapság a rokonság vagy a hozomány. Aztán meg az időtájt jobban is házasodtak, mert az az erős hit tartotta magát, hogy az asszony szükséges va-

Művészet, irodalom.

○ **Beniczkyné újabb regényei.** A magyar családnak abban a könyvtárában, amely a szórakoztatás mellett a nemesre és szépre tanít, régtől fogva ott vannak Beniczkyné Bajza Lenke regényei. Nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy irodalmi esemény számba megy az a csinos füzetes vállalat, amely most Beniczkyné Bajza Lenke újabb regényeit közli. A szemnek is tetsző füzeteket Singer és Wolfner könyvkiadóhivatala (Budapest, Andrassy-ut 10.) adja ki olyan olcsó áron, hogy előrelátható, hogy Beniczkyné regényeinek az olvasó közönsége megint meg fog növekedni. Beniczkyné »Sára története« című új regényével indult meg a sorozat, amelynek egy-egy ötven oldalas füzeté csak tizenöt krajcárba kerül. Minden héten jelenik meg egy-egy füzet, amelyekre valamennyi hazai könyvkereskedésben elő lehet fizetni, hat füzetre 90 krajcárért, tízre 1 ft 50 krajcárért és huszra 3 forintért.

Törvénykezés.

§ **Pince-ásó.** Ily cím alatt lapunk tegnap esti számában már közöltük olvasóinkkal, hogy Kaszás János rádi lakos, Kun Dávid ugyanottani lakos pincéjének a falát aláasta s onnan 134 liter bort lopott el, melyet Löwenfeld Adolf vaiszló kocsmárosnak adott el. A kir. törvényszék Kaszás Jánost betöréses lopás, Löwenfeld Adolfot pedig orgazdaság miatt vád alá helyezte. A tegnap délután tartott végtagyalás során megejtett bizonyítási eljárás folyamán azonban beigazolást nyert, hogy Löwenfeld Adolf nem tudta, hogy lopott bort

vásárol, s így őt az orgazdaság vádja alól felmentették, ellenben Kaszás Jánost, a betöréses lopás miatt *kilenc havi börtönre* ítélték. Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint terhére a kir. ügyész felebbzetek.

Nyilvános előadások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

Az 1899. évi május hó 2.

1. Csávits Szávó — Schneider Mátyás d. e. 9 óra.
2. Dr. Rüll Béla — Iliskov Jerkó d. e. egy-negyed 10 óra.
3. Gayer Józsefné — Gayer József d. e. fél 10 óra.
4. Lakatos Jánosné — Nagy Ilona d. e. háromnegyed 10 óra.
5. Balázs Béni — Balázs Józsefné ugyis mint gyám d. e. 10 óra.
6. Zsolnay Imre — Fritz Ferencné d. e. egy-negyed 11 óra.
7. Dr. Gojkovits Sabbas — Vincze Zsófi d. e. fél 11 óra.
2. Dollinger János — Miasszonyunkról nevezett nőzárda d. e. fél 11 óra.
3. Stern Károly — Varga Sándor és társa d. e. fél 11 óra.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése április hó 27-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A Ház mai ülésén kezdték tárgyalni a kuriának a képviselőválasztási ügyekben való bíraskodásáról szóló törvényjavaslatot.

Molnár János volt az első szónok, a ki a kancellarparagrafus ellen kelt ki. Hivatkozott arra, hogy a katolikus papokat *Haynau* 1849-ben főbelövette, mert a szószekekről hirdették a függetlenségi kiáltványt. Akkor az volt a kancellarzakasz. A szónok erre, karjait kiterjesztvén, a függetlenségek felé fordulva szólt:

— Ma önök, tisztelt Kossuth-párt, önök követelték a kancellarzakaszokat velünk szemben. Önök végzik *Haynau* szerepét.

Az elkeseredett szónok eme kifakadását a szélsőbalon percekig tartó óriási hahota követte.

Mohay Sándor beszélt ő utána a javaslat mellett; *Madarász* József pedig ellene szólt, mert az u. n. alkotmányos költségek nincsenek belőle törölve.

Veszter Imre volt a következő szónok, ki — a paktumra való tekintetből — szintén a javaslat mellett beszélt, de előadta aggályait is. Hevesen kikelt a katolikus papok fanatizálása ellen.

Várossy Gyula szintén a kancellarzakasz ellen szólt. Sürgette az általános választói jogot. Ő is — mint *Molnár* apát — ama reményben, hogy a kancellarzakaszokat kihagyják, elfogadta a javaslatot.

Holnap a javaslat tárgyalását folytatják.

Az ülés végén *Horánszky* Nándor, mint a házszabály-bizottság előadója, beterjesztette a házszabályok revíziójáról szóló javaslatot. Első ízben lévén előadó, megéljenezte a tisztelt Ház.

TÁVIRATOK.

— **Lukács nem megy, csak üdül.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az »Országgyűlési Értesítő« jelenti,

lami, nem miként a mostani nemzetgazdasági elmélet hirdeti, hogy ez a legnélkülözhetőbb háziszser.

A szép Meta úgy élt, mint valami becses, ritka üvegházi virág: nem az Isten szabad ege alatt viritott. Az anyai gond és felvigyázat szigorú visszavonultságra kárhóztatta őt. Sétatereken, társaságokban soha meg nem fordult s éven át ha egyszer ment túl a város kapuján, a mi látszólag épen ellenkezik az egészséges anyai politika elveivel.

Boldogult Fifi asszonyság úgy látszik nagyobb mestere volt a dolognak. Hiszen ő a bájos Zsuzsikáját — a mint közszájon forog — pusztán házassági számitásból hordozta mindenfelé, de el is érte célját.

Hány szívet gyújtott lángra a vándor nimfa, mennyi kérő rajongott érte!

Hogyha ő mint szerény, házias leány otthon marad, talán mint fiatal virág már el is hervadt volna a zárt falak között a nélkül, hogy azt a tanítót meghódította volna.

Más idők, más szokások. A leányok manapság töképenek, forgalomba kell hozni őket, hogy kamatozzanak, azelőtt pedig, mint megtakarított pénzt, zár alatt őrizték őket, de azért a pénzkezelők mégis jól tudták, hol van a kincs elrejtve és hogyan lehet hozzájutni.

Meta mamája tehetős vőre várt, a ki majdan a szűk kis utca babyloni fogságából a bőség birodalmába vezeti vissza őt, a hol minden tejbe-mézbe fürdik, s erősen bizott benne, hogy a gondviselés leánya sorsát nem fogja valami szűkes sorssal összepárosítani.

Egyszer a mint Feri szomszéd az időjárást figyelgetvén, az ablakon kinézett, megpillantotta a bájos Metát,

a ki ép akkor ment haza anyjával a templomból, hol a misét naponkint végig szokta hallgatni.

A kicsapongó ifju boldogsága korában ügyet sem vetett a gyöngéd nemre. A finomabb érzelmeik még szunynyadoztak kebelében, mintha csak érkeiket a víg élet szakadatlan mómora ködbe vonta volna. Most már, hogy a féktelenség zajgó hullámai elültek, a néma szélcsendben a parányi kis szellő is lehatott lelke sima tükrére.

A legszebb nőalak, a kit csak valaha láthatott, egészen elbűvölte őt s e pillanattól fogva felhagyott a száraz meteorológiai tanulmányokkal, egészen más vizsgálódásra, az emberismeret kutatására adta fejét, a mely jóval kellemesebb foglalkozást nyújtott neki.

Gazdájától legott felvilágosítást kért a kellemes szomszédságról, a ki többé-kevésbé azokat adta tudtára, a miket mi már tudunk.

Most ötlött eszébe meggondolatlan tékozlásán az első bántó gondolat. Az új ismeretségre valami javulási szándék támadt szívében s atyai örökségét csak azért óhajtotta volna vissza, hogy a szeretetreméltó Metát azzal férjhez segíthetné.

Keskeny utcai lakását most annyira megszerette, hogy a legpazarabb palotával sem cserélte volna fel. Nap-hosszat az ablakban volt, alkalomra lesve, hogy a kedves leánykát megpillanthassa és ha megláthatta, nagyobb gyönyört érzett lelkében, mint valaha a buvárkodó Horrockes Liverpoolban, midőn a Venust legelőször látta a napon keresztül vándorolni.

Csak az volt a baj, hogy az éber mama meg ellenvizsgálatot tartott és mihamar észrevette, hogy az a szomszéd naplopó mit forral agyában s mivel mint ismert

1378. Szili Károly s t. lopás.
1380. Tóth Béla
1393. Kelemen Sándor s t. szánd. emberölés.
III. 1340. Bojtor Mihály sikk.
1341. Gyórfi Sándor sikk.

Előadó: *Varga Nagy István.*

- V. 1207. Muszi Bor Imre s t. lopás és org.
III. 1271. Halmos Henrik s t. id. ing. rong
1272. Hencsei József s t. suly. t. sért.
1281. Reinspach Ferenc s t.
1295. Fehér János
1303. Róka István s t. közcs. ell. kih.
1304. Hegyi Gyula közegész. ell. kih.

Nyilt-tér.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik végtelen bánatunkban felejtethetetlen, drága, jó

nőm, illetve anyánk

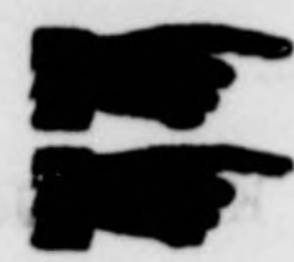
elhalálozása alkalmából mérhetetlen fájdalommat sokoldalú részvénytársaságunkkal enyhíteni kegyesek voltak, fogadják e helyütt is legbensőbb hálaikat és köszönetünket.

Vanicsek József
és családja.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAJZS JÓZSEF
kiadó.

Ünnepélyes kertmegnyitás.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására hozni, hogy Pécsen, Megye- és Mór-utca sarkán lévő vendéglőmhöz

csinos kerthelyiséget

szereztem és azt

szombaton este 7 órakor Korodi kedvelt zenekara közreműködése mellett ünnepélyesen megnyitom.

A kert igen csinos földött tágas vendéglő helyiséggel bir, amely eső ellen megvédi a n. t. vendégeimet; úgyszintén: földött, ujonnan készült tekepályával, mely légszesz-világításra van berendezve.

Izletes ételek és természetes jó italok pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönségnek becses pártfogását kérem

mély tisztelettel

Heilek F.

vendéglős.

Kedvezőtlen idő esetén az ünnepélyes megnyitás szombaton, május 6-án lesz.

Hirdetések jutányos áron a kiadóhivatalunkban vétetnek föl.

MESTRITS JENŐ

épület és műlakatos

Király-utca 38. sz. **Pécsen** Percel-utca 35. sz.

Ajánlja jól berendezett üzletét mindennemű

épület- és műlakatos munkák,

erkély-, sár-, lépcső- és kerítés-rácsoszatok, valamint vaskapuk és csillárok vertvasból, továbbá biztonsági zárok és rekeszek, zajtalan görredőnyök, ponyvagépezetek, villamos csengők, vízvezeték és angol closett-berendezések, a legkitünőbb asztal-tűzhelyek, központ fűtő (central) kályhák, mindennemű díszítőmunkák vert vasból való rajz- és stilszerű elkészítésére a legszolidabb kivitelben.

Segédgépek javítását s egyáltalán minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Midőn üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlom, előre is biztosítom **árami versenyképességéről**, valamint gyors és pontos kiszolgálásról.

Tisztelettel

Mestrits Jenő.